

İSLÂM'A HİZMET EDELİM!*

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!..

Aziz ve sevgili Ak-Televizyon izleyicileri ve Akra dinleyicileri! Ramazan'ın, mübarek ayın sonlarına doğru yaklaştık. Kadir

Gecesi'ni dün kutladı Türkiye'deki kardeşlerimiz. Allah ibadetlerini makbul eylesin ve nice nice kandillere, mübarek gecelere, Kadir gecelerine, bayramlara eriştirsin...

Benim bu konuşmamda, dinleyicilere on hususu hatırlatma niyetim var. Şu on maddeyi zikretmek ve hatırlatmak istiyorum sevgili dinleyenlere:

a. Ramazan'da Zekât ve Fıtra

1.Zekâtlarını Ramazan ayı çıkmadan vermeye gayret etsinler!

Zekât tabii, malın üzerinden bir sene geçtikten sonra tahakkuk ediyor ama, her sene zekât veren insan, artık onun belli bir zamanını tesbit etmiştir. Meselâ sene sonunda, dükkânlarda sayım yapıp bütçe çıkartıldığı gibi, kâr zarar ölçüldüğü gibi... Her sene zekât verdiği için, Ramazan'da zekât vermeye niyetlendiyse, ki ben onu tavsiye ederim; o zaman Ramazan'dan Ramazan'a kârlarını, alacaklarını, borçlarını hesaplar, birbirinden çıkartır, zekât terettüb eden miktarının zekâtını verir.

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

Niye Ramazan'da zekât vermeyi hatırlatıyorum?.. Çünkü aynı zekâtı Ramazan'da verirse sevabı fazla, Ramazan'dan sonra verirse sevabı az... Bir rivayete göre, Ramazan'da verdiğinin sevabı yetmiş kat fazla... Çünkü, (*yudâafu fîhe'l-hasenât*) Ramazan ayında yapılan iyiliklerin mükâfâtları kat kat veriliyor.

Onun için, bir kere zekât verecek zenginliğe sahip kardeşlerimin Ramazan çıkmadan zekâtlarını ayarlayıp, fakirlere vermelerini tavsiye ederim. Yurt içinde olabilir. Bizim vakıflarımızla, Hakyol Vakfımız ve İlksav Vakfımızla irtibata geçerlerse, onlar Kuzey Irak'ta, Kafkasya'da, Kafkasya'da, Balkanlar'da, Bosna'da, Makedonya'da, Kosova'da fakir kimseleri tanıyıp oraya ulaştırmak için yardımcı olabilirler.

2. Biliyorsunuz, Allah-u Teâlâ Hazretleri bu güzel ayın sonunda fukarayı da, yoksulları da düşünmemizi bir kurala bağlamış; *fıtra* veya *sadaka-i fıtr* denilen bir para veriliyor fakirlere... Bu, bayram namazından çıkmadan, camiden dağılmadan önce fakirin eline geçsin deniliyor.

Tabii o bayram gününde, o telaşla camide ben fıtra vereceğim diye etrafına baktığı zaman, bu işin tüccarları olacak orda... Asıl yerine belki ulaşmayacak fıtra... O bakımdan, alimlerimiz kitaplara yazmışlardır. Fıtra bayramdan önceki günlerde de verilebilir. Onun için fıtralarınızı da hazırlayın, fakirlere verin!

Biliyorsunuz fıtralar ancak özel kişilere verilir, tüzel kişilere verilmez. Zekât ve fıtrada temlik şartı vardır. Yâni, “Al kardeşim, bunu ben sana veriyorum.” denildiği zaman, alabilecek bir kişilik olması lâzım. Yâni insana, fakire vermek lâzım!

Fıtrayı da vermenizi hatırlatıyorum.

3.Hatırlatmak istediğim nokta: Kadir Gecesi’ni kutladık ama, önümüzdeki geceler de yine değerli... Bir rivayete göre 29. gece de Kadir Gecesi olabilir diyor Peygamber Efendimiz. Ayrıca arafe gecesi de çok sevaplı bir gece... Sene içinde ihyâsı düşünülen, içinde ibadet etmek gereken, kaçırılmaması gereken gecelerden birisi de, Ramazan Bayramı’nın arafe gecesidir.

Artık oruç bitti, teravih bitti, ertesi gün bayram ama, o gece çok sevaplı, çok feyizli bir gecedir. O geceyi de ihyâ etmeyi, hayırla geçirmeyi, ibadetle geçirmeyi ihmal etmesinler diye, onu da hatırlatmak istiyorum.

b.Güzel Alışkanlıkları Sürdürelim!

4.Üzerine bastırarak söylemek istediğim dördüncü nokta; müslümanlar olarak Ramazan’da bir eğitim gördük, takvâ eğitimi gördük, bir ihlâs eğitimi gördük. Burada kazandığımız güzel huyları, güzel ibadet alışkanlıklarımızı, yatma-kalkma alışkanlıklarımızı, Ramazan’dan sonra da devam ettirmeliyiz. Çünkü Allah’ın en çok sevdiği ibadetlerdir. Az da olsa, istikrarlı ve

devamlı ibadet etmek makbuldür. Bir tarlayı bir sürmek, bir yapıp bir terk etmek makbul değildir.

Onun için Ramazan'ın havasını, güzelliklerini Ramazan'dan sonra kaybetmemek lâzım! Zâten Peygamber Efendimiz de, bunu sağlayacak bazı şeyleri bize tavsiye buyurmuş.

Meselâ, Bayram'dan sonra *altı gün Şevval orucu* var. Demek ki, oruçla ilgimizi kısmen tekrar canlandıracağız. O altı gün – *sitte-i şevval* deniliyor– Şevval orucunu tutun! Sonra kamerî ayların, Arabî ayların on üç, on dört, on beşinde *eyyâm-ı biyz* oruçları vardır. Peygamber Efendimiz hiç bırakmamış. Onu da duvar takviminize işaretleyin, ailece o günleri de oruçlu geçirin!

Haftanın *pazartesi ve perşembe* günlerini ekseriyetle Peygamber Efendimiz oruçlu geçirirlerdi, o da bir sünnettir, sevaptır. Pazartesi perşembe oruçlarına da alışın! Görüyorsunuz, oruç tuttuğu zaman insan, hem sevap kazanıyor, hem sıhhat kazanıyor; hem de sindirim teşkilatı, midesi, karaciğeri biraz dinlenmiş, rahat etmiş oluyor. Bütün sene çalışan cihazlar bunlar.

5.Bu oruçlardan sonra beşinci tavsiyem: Ramazan Kur'an'ın indiği aydır. Kur'an'ın mukâbele edildiği, çok okunduğu bir aydır. Bu bakımdan Ramazan Kur'an ayıdır diyebiliriz. *Kur'an-ı Kerim* alışkanlığımızı, Kur'an-ı Kerim'i okuma, takip etme, hatim sürme alışkanlığımızı

–hem hocalar olarak, hem cemaat olarak–
Ramazan’dan sonra devam ettirelim! Kur’an-ı
Kerim’e çok çalışalım, ezberimizi çoğaltmağa
çalışalım! Çünkü Allah-u Teâlâ Hazretleri yarın
mahşer yerinde, Kur’an-ı Kerim’i oku diyecek
müslümana; kaç ayet okursa okuduğu ayet
sayısınca cennetteki derecesi yükseltilecek.
Okudukça yükselecek...

Onun için ne kadar çok ayet ezberinde olursa,
derecesi, makamı, ikramı o kadar çok olur.
Kur’an-ı Kerim’i ezberlemeye, hatim sürmeye
devam edelim!

Tabii ahkâmını öğrenip de Kur’an müslümanı
olmaya, asr-ı saadet müslümanı olmaya, takvâ
müslümanı olmaya, dinimizin ahkâmını tam
uygulayan has müslüman olmaya da çalışmak
lâzım!

c. Teheccüd ve Tesbihler

6.Sonra Ramazan’da *teheccüd* namazı kıldık.
Ben tavsiye etmiştim. Hani, “Geceleyin sahura
kalktığınız zaman abdest alın,

teheccüd kılın!” diye tavsiye etmiştim. Belki
bazıları ihmaletmiştir ama, hiç olmazsa
teheccüd vaktinde uyandık, sahur diye uyandık.
İşte o sahur vakti, teheccüd vakti...

Demek ki, o sahur vakti gibi zamanlarda,
Ramazan’dan sonra da yine kalkarak, abdest
alıp namaz kılalım! Çünkü, “Geceleyin kılınan
iki rekat namaz, dünyadan ve dünyanın içindeki

her şeyden daha hayırlıdır.” diye Peygamber Efendimiz’in tavsiyesi var, teşviki var, ikazı var. Ayrıca Peygamber Efendimiz’e de:

وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَكَ

(السراء:٧٩)

(*Ve mine'l-leyli fetehecced bihî nâfileten lek*) [Gecenin bir kısmında uyanarak, yalnız sana mahsus olarak fazladan namaz kıl!] (İsrâ, 17/79) diye, Kur'an-ı Kerim'de emredilmiş bir namazdır teheccüd. O mutlaka yapardı. Biz mutlaka yapma durumunda değiliz ama, yaparsak sevap alırız.

Ayrıca yine hadis-i şeriflerde tavsiye edilmiş olan, güneşin doğmasından yarım saat-kırk dakika geçince kılınan *işrak* namazı; sabahla öğlen arasında, onda, on birde filân kılınan *duhâ namazı*; akşamdan sonra kılınan *evvâbîn namazı* var... Bunların sevapları çok, bu namazları da kılalım!

Geceleyin de abdest alacağız. Tabii abdest alınca tecdîd-i vudû denilen, abdesti yeni almaktan dolayı namaz kılmak sünnettir. Namaz kılıp abdestli yatmağa dikkat edelim. Çünkü abdestli yatanın bütün gecesi ibadet olur. Bunu da unutmayın!

7.Ramazan'da elimizde tesbihler, dilimizde zikirler, camilerde, işyerlerinde hep sevap kazanmaya gayret ettik. Ben dinleyicilerime, hadis-i şeriflerde Peygamber Efendimiz'in

tavsiye ettiği zikirlerden hatırlatmak istiyorum. Dinleyici kardeşlerim bunları yazsınlar, çoğaltsınlar ve etraflarındaki tanıdıklarına da versinler, rica edi-yorum. Günde:

- 1.Yüz *Estağfiru'llàh* demek; bir...
- 2.Yüz *Lâ ilâhe illa'llàh* demek; iki...
- 3.Bin defa “*Allah, Allah...*” lafza-i celâli zikretmek; üç...
- 4.Yüz defa *salevât-ı řerife* çekmek, Peygamber Efendimiz'e salât ü selâm getirmek; dört...
- 5.Yüz tane de *Kul hüva'llàhu ehad* sûresini okumak; beř...

Bu zikirleri tavsiye ediyorum, rica ediyorum. Peygamber Efendimiz'in tavsiye ettiği zikirlerdir. Bu tesbihleri günlük olarak çekmeye, Ramazan'dan sonra kardeşlerimiz devam etsin!

d.Cemiyet İçinde Halvet

8.Kardeřlerimizin birçoğu i'tikâfa girdi, biliyorum. Telefon açtılar, izin istediler, sordular. Hanımlar evlerinde i'tikâfa girdi, beyler camilerde i'tikâfa girdi.

I'tikâf, artık tamâmen ibadete yoğunlaşmak demektir. Camide yatıp kalkıp, uykusunu azaltıp çok ibadet etme ibadettir. Camiye sığınıp caminin ehli olmak, cami kuşu olmak ibadettir. Küçük halvettir. Halvet veya çile de çok büyük ibadettir, biliyorsunuz. Kırk günlük bir ibadettir. İtikâf da on gün olduğu için, biraz küçük oluyor. Onun için, küçük halvet diyebiliriz.

Ramazan bitti, bayram oldu, i'tikâf tamamlandı. Ondan sonra ne yapacağız?.. Ondan sonra, büyüklerimizin bize tavsiye ettiği “*halvet der encümen*” esasına göre yaşayacağız. *Halvet der encümen*, Farsça bir tabirdir. Yâni toplumun içinde, sanki halvetteymiş gibi güzel halini devam ettirmek, halk arasında Cenâb-ı Hak'la olmak...

Bir de şöyle demişler: “*Eli kârda, gönlü yârda olmak.*” *Kâr*, iş demek... Yâni eli bir taraftan tornada iş yapıyor, veyahut alıyor, veriyor; veyahut dikeyor, biçiyor, kesiyor... Eli işte, gönlü yârda... *Yâr*, Cenâb-ı Hak... Asıl mahbup, asıl sevilen, sevilmesi gereken, asıl maksûd Cenâb-ı Hak...

Onun için *halvet der encümen*, yâni halkın arasında iken sanki i'tikâftaymış gibi, halvetteymiş gibi müslümanca yaşantısını devam ettirmek, Cenâb-ı Hak'tan gâfil olmamak... Onun her yerde hâzır ve nâzır olduğunu bilerek, güzel müslümanlığını sürdürmek... Bunu tavsiye ederim.

9. Helâl kazanmaya devam... Bu çok mühim! Çünkü haram lokma yedi mi, insanın kırk gün ibadeti kabul olunmuyor. Bir haram lokma yediği zaman kırk günü yanıyor, ibadetleri bile kabul olmuyor. Onun için lokmaların helâl olması çok önemli...

Rüşvetten, hırsızlıktan, gadirden, gasbdan, aldatmacadan, yalan yere yeminden vs. gayri meşrû yollardan, çirkin yerlerden eğer herhangi

bir para gelmişse; onlar insanı mahvediyor, mâneviyatını söndürüyor, öldürüyor, kalbini çalışmaz, kapalı, kapatılmış, cezalandırılmış, mühürlenmiş hale getiriyor.

Onun için helâl lokma yemek çok mühim... Helâl lokma kazanmaya dikkat edecek ve haramların her çeşidinden, özellikle haram kazanç ve haram lokmadan uzak duracağız.

e.İslâm'a Hizmet Edelim!

Aziz ve muhterem kardeşlerim! Bu ibadetleri hep kendimiz için yapıyoruz, sevap kazanalım, ahirette yüzümüz gülsün, mükâfâtımız çok olsun diye... Ama en sevaplı iş, en büyük kazanç, müslümanlara hizmetle elde edilir. İslâm'a ve müslümanlara hizmet etmeyi, yardımcı olmayı, aklımıza, gönlümüze yerleştirelim! İslâm'a yardımcı olalım! müslümanlara yardım elini uzatalım, hizmete koşalım, yardıma koşalım!..

Hizmetin çeşitlerini, yardımın nasıl olacağını kitaplarımızdan, vakıflarımızdaki kardeşlerimizden sorup öğrenebilirsiniz. “Hangi işler sevaplı, neleri yaparsak çok sevap kazanırız?.. Ne yapmamız lâzım?” diye...

Ben diyorum ki, bu Ramazan'dan sonra âdetâ bir seferberlik ilân edelim! İslâm'a yardım seferberliği, müslümanları korumak ve İslâm'ın içinde bulunduğu kötü şartlarını izâle etmek, güzel bir duruma getirmek; müslümanların hayat seviyelerini bilgi seviyelerini, tahsil seviyelerini düzeltmek ve onlara yönelmiş olan tehlikelerden onları korumak seferberliği diyelim.

Ben Őu anda Avustralya'dayım. Güneydođu Asya'yı, Endonezya'yı, Malezya'yı, Pakistan'ı, Hindistan'ı biliyorum. Tabii bizim bilmediğimiz yerler de var, Afrika lkeleri var... Her gün bir haber geliyor; çatıŐmalardan, kabilelerin birbirlerine saldırmasından, Őu kadar insanın öldüğünden haberler duyuyoruz. Bilmiyoruz ki o ölenler kimler, öldürenler kimler, ne oyunlar dönüyor?

Ama bildiğimiz bir Şey var; dünya çapında teŐkilatlı, gizli bir yerlerden idare edilen, İslâm düŐmanı, İslâm'a karŐı çok büyük bir çarpıŐma ve müslümanlığı yeryüzünden âdetâ kazıyıp yok etme çalışması var...

mi?.. Kazıyamayacaklar Yâni, ne kadar teknolojileri ileri olsa, ellerindeki alet edevat, ordu, silah ne kadar çok olursa olsun, İslâm'ı kazıyamayacaklar. Sonunda İslâm hakim olacak, her yere hakim olacak, doğuya batıya hakim olacak! İslâm glip olacak, Allah'ın nuru sönmeyecek.

رِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ
نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ

(الصّف:٨)

(Yrdne li-yutfi nra'llâhi bi-efvhihim va'llhu mtimm nrih velev kerihel-kfirn.) [Onlar ağızlarıyla Allah'ın nrunu söndürmek istiyorlar. Halbuki kfirler istemeseler de, Allah nrunu tamamlayacaktır.] (Saf, 61/8)

Kâfirler, müşrikler istemeseler bile, Allah nurunu devam ettirecek. Kıyamete kadar da bir zümre; uyanık bir zümre, akıllı, takvâlı, vefâlı, sadakatli bir zümre İslâm'a hizmet edecek:¹

أَلْ تَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي ظَاهِرِينَ عَلَى الْحَقِّ حَتَّى
تَقُومَ السَّاعَةُ

(ك. عن عمر؛ طب. عن مغيرة بن شعبة)

(*Lâ tezâlü tâifetün min ümmetî zâhirîne ale'l-hakkı hattâ teküme's-sâah.*) “Kıyamet kopuncaya kadar, Cenâb-ı Hakk'ın dinini destekleyen iyi insanlar, bir iyi topluluk mevcut olacak!” mealinde, pek çok rivayetleri olan bir hadis-i şerif var. İşte onlardan olmağa çalışması lâzım müslümanların...

İslâm için, yâni İslâm'ın yerleşmesi, tanıtılması, öğretilmesi, öğrenilmesi, korunması, yaygınlaştırılması için çalışmak lâzım! Orta Asya var, İslâm'ı bilmiyorlar. Balkanlar var, İslâm'ı bilmiyorlar. Mağdur müslümanlar var orada... Afrika var, çevremizde Kuzey Irak var... Buraları çok önemli görüyorum, çok kalabalık nüfusların barındığı yerler.

Endonezya iki yüz milyon nüfuslu, dünyanın en büyük İslâm ülkesi... Ama harıl harıl

¹ Hâkim, *Müstedrek*, c.IV, s.496, no:8389; Dârimî, *Sünen*, c.II, s.280, no:2433; Taberî, *Tehzîbü'l-Âsâr*, c.III, s.165, no:921; Hz. Ömer RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XX, s.403, no:961; Muğîre ibn-i Şu'be RA'dan.

Mecmaü'z-Zevâid, c.VII, s.564, no:12249; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XVI, s.119, no:16372.

misyonerler çalışıyor. Fitne fesat kazanları fokur fokur kaynatılıyor. Çok güzel bir kalkınma gösteriyordu, %9 - %10 yıllık gelişme gösteriyordu. Endonezya'yı birden bire buhranların, bunalımların içine attılar, gittiler. Bir şeyler dönüyor.

Yâni, her yerde İslâm'a hücum var; İslâm'ı sindirme bastırma, yok etme çalışmaları var. O halde müslümanlar da, alarm çalınmış gibi, seferberlik duygusuyla seferber olacak;

“—İslâm'a yardım etmem lâzım, müslümanlara hizmet etmem lâzım! Müslümanların hayat seviyelerini geliştirmem lâzım! Mağdur müslümanlara yardımcı olmam lâzım! Mazlum müslümanları zulümden kurtarmağa çalışmam lâzım!” diye İslâm için çalışacak.

Onuncu ricam, hatırlatmak istediğim onuncu husus da bu... Allah-u Teâlâ Hazretleri oruçlarınızı, teheccüdlerinizi, Kur'an-ı

Kerim mukâbelelerinizi, zikirlerinizi, hatimlerinizi, hayır hasenâtlarınızı, ikramlarınızı, iftar sofralarınızı, sahur sofralarınızı, sadakalarınızı her türlü güzel ibadet ve tâatlerinizi lütfuyla, keremiyle kabul eylesin... En yüksek mükâfâtlarla taltif eylesin, değerlendirsın...

Nice nice Ramazanlara sıhhat afiyetle erişip, böyle nice nice sevaplar kazanmayı; ömrünüzü Cenâb-ı Hakk'ın rızası yolunda, Kur'an-ı Kerim'in gösterdiği, aydınlattığı nurlu yoldan yürüyerek; Peygamber SAS Efendimiz'in kendi

hayatında bizzat yaşayarak, uygulamalı olarak gösterdiği has müslümanlık, asr-ı saadet müslümanlığı... Sahabe müslümanlığı diyorum ben. Müslümanlığı latîfe olarak ikiye ayırıyorum, belki okumuşsunuzdur kitaplarımda: Bir zamâne müslümanlığı var, bir sahabe müslümanlığı var... Sahabe müslümanlığı; tam Kur'an-ı Kerim'e uygun, Allah'ın rızasına uygun, takvâyaya dayalı, ihlâslı, hâlis, muhlis, tertemiz, pırıl pırıl bir has müslümanlık...

Bir de zamane müslümanları maalesef İslâm'ı öğrenmiyorlar, İslâm'ı kendi keyiflerine göre eğip büküp, "İşte bu İslâm'dır, canım böyle de olsa olur." gibi kendi kafalarından bir İslâm ortaya atıyorlar. Çok günahlara giriyorlar, çok hatalar işliyorlar, çok yanlışlar yapıyorlar; "İşte bu İslâm! İslâm böyle olmalı..." diyorlar. "Benim aklım buna ermez." diyorlar, Allah'ın emirlerini kabul etmiyorlar.

Peygamber Efendimiz'in sünnetini reddediyorlar. Bir yol tutturmuşlar. Yine de dünyaya dalıp, zevk ü sefâyaya aldanıp kendi bilgilerine, daha doğrusu cahilliklerine dayanıp, kendi akıllarına mağrur olup yanlış şeyler yapıyorlar. Çok yanlış... Büyük günahları bile gülerek, keyifle, latîfe yollu işliyorlar ve şaka konusu yapıyorlar. Halbuki onlar hiç şakaya gelmez, günah. Allah-u Teâlâ Hazretleri onların hesabını sorar. Çok yaygın bir cahillik var.

Bir de İslâm'ın güzelliklerini görmeyip, göstermeyip, İslâm'ı kötü göstermek için sinsi sinsi, sabah akşam, yatıp kalkıp, şeytanlarıyla istişare edip;

“—Şu müslümanları nasıl küçük düşürebilirim? Şu İslâm'ı insanlar beğenmesin de İslâm'a girmesinler diye nasıl karalayabilirim, lekeleyebilirim acaba?” diye düşünen fitneci, fesatçı insanların, dalavereli propagandaları, reklamları, yazıları var. Çeşitli saptırmaları var. Bir çok kimse de maalesef onlara aldanıyor.

Aldatan, aldanacak insan bulamasa, aldatmayı yapamaz. Ama aldanacak bir sürü şaşkın, cahil olunca, aldatanlar da çoğalıyor. Dünya üzerinde şu sırada bir hayli aldatıcı var. Neden?.. Çünkü dünyadaki insanlar aldanmaya müsait... “Gel beni aldat!” diye adetâ çanak tutuyorlar.

Bir de müslümanlar zamanenin keyiflerini, zevklerini, zamane insanların yaşantılarını görüp imrenince, kendileri de otarafa meylediyorlar. İslâm'ın emirlerini bu sefer te'vil ediyorlar. Yâni yorumlayarak, “Canım İslâm öyle demez, herhalde böyle der!” diye kendilerine göre İslâm'ı uyarlamaya çalışıyorlar. Kendilerinin gayr-i İslâmî yaşantılarını sanki İslâmîymiş gibi göstermek için, İslâm emirlerini uyarlamaya çalışıyorlar.

“—Canım işte Peygamber Efendimiz zamanında öyle olmuş da, şimdi bu devirde artık öyle olur mu?” filân diye çok duymuşsunuzdur.

Halbuki olacak şey olur. Zaten zamana göre değişecek şeylerin değişmesi için, dinimiz emir veriyor. Peygamber Efendimiz'in mescidi nerede, şimdiki Mescid-i Haram, Mescid-i Nebevî nerede?.. İçinde her türlü imkân, konfor var; soğutma cihazları var, her türlü aydınlatma cihazları var... E neden?.. İhtiyaca göre bir gelişme var. İslâm gelişmeyi, kendisi zaten teşvik ediyor. Gelişen şeyler var, değişmeyen hakikatler var... Dürüstlük, doğru sözlülük her zaman, dünyanın her yerinde, tarihin her devresinde kıymetlidir. O değişmez ki, o aynen kalacak.

Şimdi birçok kimse bakıyorum, müslüman aile, ama yaşantısı itibarıyla müslüman bir yaşantı içinde değil... Hristiyan gibi, gayrimüslim gibi, hiçbir fark yok... Yan yana koysan, belki gayrimüslim biraz daha iyi... Meselâ ben Avustralya'da kalıyorum şimdi. Avustralya'nın Almanya'dan çok büyük farkı var. Televizyonlarına bakıyorum, televizyonları çok daha müeddeb... Almanya'da iş biraz kaymış, çığırından çıkmış gibi görünüyor.

Ülkeden ülkeye fark var. Bakıyorum, bazıları daha mazbut, daha dindar, dinlerini yaşıyorlar. Burada öyle şehirler, kasabalar var ki, dindar ve dindar gruplar kurmuşlar o şehirleri, kasabaları... Dinlerini güzelce uygulamaya gayret ediyorlar.

Müslümanlar ise onlar kadar bile olamamış, kaybolmuş tamâmen... “Babam müftü, dedem şeyh, akrabam meşhur falanca alim...” diyorsun

ama, sen nedin?.. Filânca alimin çocuğu bakıyorsun zalim olmuş. Filânca mübarek zatın çocuğu bakıyorsun, dinsiz olmuş, dinden, imandan çıkmış, raydan çıkmış...

Bunları niçin söylüyorum: İslâm'ın yardıma, hizmete ihtiyacı var, bizim de İslâm'a hizmet borcumuz var... Nasıl devlete askerlik borcumuz varsa, İslâm'a hizmet borcumuz var.

Müslümanların dertleriyle dertlenmemiz lâzım! Müslümanların dertleriyle ilgilenmezsek, kim ilgilenecek?.. Hristiyanların dertleriyle ilgilenen teşkilatları var, kilise teşkilatları var, müesseseleri var... Kuruluşları, silsile-i merâtibleri var; başkanları var, papazları var, papaları var... Hristiyanların öyle, yahudilerin öyle teşkilatları var. Amerika arkalarında, Avrupa arkalarında... Rusya'da bakın ne kadar değişiklikler oldu. Polonya'da komünist bir ülkeyi ne hale getirdiler, nasıl kurtardılar kendi akıllarına, mantıklarına göre, görüşlerine göre...

Demek ki çalışıyorlar. O halde, müslümanlar için kim çalışacak?.. Çalışacak hiç bir mercî yok!.. Hepsi baskı altında... Müslümanlar gâfil... Müslümanlar sadece kişisel müslümanlığını yaşıyorlar, toplumsal müslümanlığı ihmâl ediyorlar. Toplum hizmetlerini ihmal ediyorlar.

Biz meselâ, Türkiye'de kardeşlerimize rica ettik:

“—Bulduğunuz yerde hayır derneklerini kurun!

Ağaçlandırma, orman yapma dernekleri kurun! Okul, eğitim dernekleri kurun! Hanımların eğitimine önem verin!” dedik.

Şimdi de rica ediyorum:

“—Çocuklar için de gençlik ve idman [spor] ve izcilik dernekleri kursunlar da, çocuklar da düzenli yetişsin! Toplum hizmetlerini bilen insanlar olarak yetişsin!”

Topluma hizmet edelim ki, toplumumuz çok geri kalmış, çok geride kalıyor. Durduğu yerde durduğu zaman bile, ötekiler ilerleyince geride kalıyor. İleriye doğru giderken bile yavaş gidince, hızlı gidenler onu geçiyorlar; o geride kalmış oluyor.

Maalesef, toplumumuz çok kötü durumda ve ahlâk değerleri zedelenmiş olduğu için de, toplumumuz zarar görüyor. Öteki toplumlarla yarışacak durumda değil, geri... Ben uzaktan bakıyorum, ölçüyorum, üzülüyorum. Çünkü kendi ülkem, benim ülkem elbette iyiliğini isterim, birinci olmasını isterim. Ülkelerin sıralanmasında en üstün olmasını, en başta olmasını isterim. Ama bu lafla olmaz. Önce bir ahlâk lâzım; toplum ahlâkı lâzım, basın ahlâkı lâzım, yönetim ahlâkı lâzım! İnsanlık anlayışı lâzım!..

Bunlar olmayınca da, öteki şeyler olmaz. Ahlâk olmayınca, ticaret bile olmuyor, her şey aldatmayla gidiyor. Hiç bir mal normlarına, standartlarına uygun imal edilmiyor. Her şeyde hile ile karşılaşıyorsunuz. Ticaret bile olmuyor,

sanayi bile olmuyor... Onun için, her şeyin başı bu toplumsal kurallar, içtimâî düzeni sağlayan güzel ahlâk kuralları...

Bunların da hep öğretilmesi lâzım ve insanların bunlara göre eğitilmesi lâzım! Kitapta yazmak yetmez, öğretmek yetmez; eğitmek lâzım, benimsetmek lâzım! Hayatını ona göre geçirmesini sağlamak lâzım!..

Onun için, lütfen toplumsal hizmetlere koşun! Toplumsal hizmetlerdeki görevinizi sorun, öğrenin! Kendi imkânlarınıza, yetişmenize, gelişmenize, şartlarınıza göre ne seviyede, ne kadar çok hizmet yapıp, ne kadar çok sevap alabileceğinizi düşünün ve onları yapmağa koşturun!..

Aziz ve sevgili dinleyiciler, Allah'ın selâmı rahmeti, bereketi üzerinize olsun... Allah iki cihanda cümlelerinizi aziz ve bahtiyar eylesin...

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!..

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

15. 01. 1999 - AVUSTRALYA

[Bütün CUMA SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

